

Універсанти

**ДОСВІД ПСИХОЛОГІВ –
ВАГОМА ДОПОМОГА В БОЮ**

ІНФОРМАТИВНО.

АКТУАЛЬНО.

Посттравматичний стресовий розлад - повільний убивця

стор. 3

ЗНАЙ

Сержанти - становий хребет сучасної армії

стор. 4-5

НАШИХ

Особистий "ProWHYDeR" кожного

стор. 6

У СПЕКТРІ

подій

Перекладачі поглиблюють співпрацю з КСВ

стор. 7

ІСТОРІЯ -

ЖИТТЯ
ПАМ'ЯТІ

«Роки, опалені війною...»

стор. 8-9

ЮРИДИЧНИЙ

ВІСНИК

Нововведення у законодавстві ЗСУ

стор. 10-11

Фото у формі

у соціальних мережах

AGAINST MANIPULATION AND PROPAGANDA MESSAGES

Пам'ятай:

- вони визначають тебе як військовослужбовця ЗСУ
- дають інформацію про склад, стан, місцеперебування та переміщення твого підрозділу
- особливо небезпечно робити фото на фоні військової техніки
- не роби фото з товаришами по службі
- не оприлюднюй відео, де можна почути команди, сигнали та звуки техніки

Важливо розуміти!

Твоя сторінка в соціальній мережі відкрита для всіх, ворог все бачить та фіксує!

ПТСР – повільний убивця

**ІНФОРМАТИВНО.
Актуально.**

Психолог—це фахівець який оцінює, діагностує і вивчає поведінку і розумові процеси особистості. Клінічні психологи та психологи-консультанти піклуються про психічне здоров'я, соціальну поведінку та надають психологічну допомогу, але є фахівці, робота яких є дійсно специфічною, але такою потрібною для нашої країни—військові психологи. Від роботи цих людей напруга залежить виконання завдань в районі проведення ООС, саме вони повинні проводити навчально-виховну роботу з особовим складом, від них залежить морально-психологічний стан бійців. Вони працюють з військовослужбовцями майже сто відсотків свого часу. Це перші, хто може побачити зніщений стан бійців і застерегти їх від дій, які будуть погрожувати їхньому життю та здоров'ю.

У Військовому Інституті Київського Національного університету імені Тараса Шевченка готують першокласних військових психологів. Вони — гордість Збройних Сил України. Навчаючись в університеті, курсанти вже з першого курсу здобувають знання, які допоможуть їм виконувати свої функції для допомоги постраждалим воїнами.

Вивчаючи поведінковий стан людей та їх процеси мислення вони можуть виявити проблему на ранній стадії та не допустити таких великих проблем як депресія та ПТСР.

Першокурсниця Катерина яка обрала цю спеціальність саме так прокоментувала свій вибір: «Я вважаю що психологія не просто професія—це моє покликання. Я обрала цей фах тому що матиму нагоду допомагати нашим захисникам які ризикують

життям кожен день, за дла нашого миру.»

Щодня з курсантами працюють найкращі викладачі України у галузі психології та педагогіки для того аби майбутні офіцери були висококваліфікованими спеціалістами у своїй справі.

Також одне з найважливіших завдань військових психологів це боротьба з ПТСР.

Подолати різні психологічні стани, наприклад, депресію будь-яка людина здатна самотужки. Та от посттравматичний стресовий розлад можна порівняти із виром, який не дає шансів врятуватися без сторонньої допомоги. І в цьому процесі «витягування» мають бути задіяні всі – від близьких та друзів до психологів та психіатрів. Перші ознаки хвороби можуть проявитися лише через місяці після повернення до мирного життя.

Особливо гостро зростає ризик розвитку даного розладу у випадку ізоляції військовослужбовця на період переживання травми, втрати побратимів.

Перша ознака ПТСР – висока ознака агресивності, неадекватна реакція людини на жарт, на звичне запитання. (а якщо він меланхолік по життю, то він все одно буде агресію проявляти?) думаю, що ні. Перебування на війні вносить зміни в світогляд і звички людини. Є щонайменше 22 ознаки, за якими можна діагностувати депресію, що є останнім кроком до ПТСР. Вона проявляється втратою інтересу до того, що раніше викликало захоплення, сексуальною дис-

функцією, прагненням людини відмежуватися від справ, через надмірне переїдання або постійне відчуття голоду, сонливість удень і відсутність сну вночі, кошмари, постійне прослуховування мінорної музики тощо. Якщо три-чотири ознаки проявляються одночасно упродовж двох-трьох місяців – це сильний депресивний прояв, якщо понад три-чотири місяці – ПТСР.

Війна, немов спусковий гачок зброї, запускає дію поведінкових та внутрішніх станів, які досить неадекватні, але приховати їх несила жодному, кого затягнув ПТСР. Такі переживання, як перший бій, смерть товариша, масований обстріл, залишаються в пам'яті у вигляді фрагментів. Поєднати їх у часі чи вибудувати логічний ланцюг самотужки неможливо. Завдання психолога працювати так, щоб людина згадала деталі та вибудувала хронологію події, тоді уламки пам'яті стають частинами єдиного пазла, який варто зібрати до купи. І після того загальна картина перестає бути травматичною для психіки.

Микола СЕРЕНОВИЧ

ЗНАЙ *наших*

Сержанти – становий

В арміях країн-партнерів НАТО сержантам приділяється особлива увага. Вони представляють не лише багаточисельний, а й високопрофесійний пласт військових частин. В США навіть побутує думка: без лейтенантів можна обійтися, без сержантів – ніяк.

Українська армія також взяла курс на розбудову сержантського корпусу. З 2021 року передбачається впровадження сержантських та старшинських звань, а також відповідних посад за стандартами НАТО. На них покладатиметься місія молодших командирів. Відтак коло повноважень буде збільшуватись. Проте обсяг виконуваних задач компенсуватиметься за рахунок соціальних гарантій, грошового утримання та авторитету. І якщо раніше був жарт: «У світі вічні лише музика та прапорщик», то невдовзі він буде абсолютно неактуальним.

До кінця 2020 року у відповідності до Концепції розвитку професійного сержантського корпусу його представники мають стати рушійною силою змін у війську.

Ставка зроблена на те, що вони стануть висококласною середньою ланкою професійного війська. Серед актуальних нововведень – перспектива кар'єрного зросту, а найдосвідченішим пропонуватимуть вищі щаблі – бути інструкторами та справжніми лідерами. Де-які повноваження від визначених офіцерських посад делегуватимуться саме сержантам. І якщо перші відповідатимуть за планування та підготовку, то молодші командири опікуватимуться практичною складовою виконання поставлених завдань.

Роль сержантів у Військовому інституті також досить помітна. Керувати особовим складом, доносити до підлеглих вказівки командирів і бути поруч із ввіреним колективом – це лише верхівка айсбергу. Найголовніше – правильно побудувати взаємовідносини сержант-рядовий і завоювати авторитет через власний приклад та професійний підхід.

Серед сержантів чимало військовослужбовців служби за контрактом. В них за плечима вже є певний досвід й усвідомлення своєї ролі. Так за три місяці до вступу у ВІКНУ командир 516 групи військових журналістів Владислав Чікін отримав звання молодший сержант будучи на посаді інструктора-водія 300-того танкового навчального полку, що базується у смт. Десна. Вибір стати сержантом був усвідомленим. Він не приховував перед командирами свого бажання і через рік служби сам попросився на курси лідерства для сержантів, які і стали трампліном у просуванні у службовій кар'єрі. На той момент був 2016-й рік. Владиславу довелося мати справу із мобілізованими. Він зізнається, що без підтримки офіцерів він

би не впорався. Не вистачало досвіду, а головне – був досить юним в порівнянні із підлеглими, які годилися йому в батьки. Тож після таких випробувань стати командиром групи було не так вже й важко. Владислав зізнається, що на початку не погоджувався на цю посаду. Адже в групі в переважній більшості жінки-військовослужбовці.

- Коли я прийшов сюди, то шлейф служби у танкових військах тягнувся за мною. Тому знайти підхід до жіночої половини було важко. Враховуючи й те, що їх 95 відсотка від загальної кількості. Та згодом все вляглося. Бо дівчата в нас відповідальні, самостійні. Я вибудував більш демократичний тип спілкування. І якщо так трапляється, що виникає кризова ситуація, то запитую їх думку й таким чином ми шукаємо варіанти вирішення, - ділиться досвідом молодший сержант Владислав Чікін.

Як кажуть важко в навчанні – легко в бою. То Владиславу важче було донести до підлеглих специфіку військової складової.

Доводилося постійно пояснювати та переконувати. Для нього в цьому і полягала психологічна важкість. Він каже, що група

хребет сучасної армії

ЗНАЙ наших

відповідальна та дисциплінована. І на питання чи вбачає він в цьому свою заслугу, хлопець впевнено відповідає: «Ні. Мені просто повезло з колективом. Вони освічені і розуміють. Їм вдалося влитися в цей ритм життя, і тепер їм нічого зайвий раз пояснювати не потрібно. Тож бути командиром – це не тягар, це моя відповідальність», - говорить Владислав.

Для Ольги Георгієвої стати сержантом не було ціллю. Її становлення пройшло непомітно для неї самої. Під час курсу молодого бійця у 2016-му році першокурсниця Ольга була активною, не стояла осторонь проблем колективу, постійно спілкувалася із старшокурсницями, які були наставниками.

Вони помітили ці риси і після повернення в інститут запропонували їй обійняти сержантську посаду – командир взводу. Для дівчини, яка щойно закінчила школу, такий поворот подій був неочікуваним.

Вона не відразу погодилася, адже розуміла: посада вимагатиме не лише відповідальності, а й самовіддачі. Та зваживши всі за та проти Ольга зробила свій вибір й досі про це не пожалкувала.

Вона просто робила свою справу, не зважала на заздрощі інших дівчат, справедливо

ставилася до групи. Врешті-решт за високі показники у навчанні і належну службу їй присвоїли наступне військове звання – «сержант».

Для дівчини це було несподівано. Отримавши поздоровлення, вона стояла в строю і по-волі приходило усвідомлення: на першому курсі серед жінок-військовослужбовців сержантів було небагато, тепер їх більше з кожним роком.

У чому секрет її перших кар'єрних здобутків, Ольга зізнається, що завжди намагалася діяти по-совісті, поважала людей лише за їх вчинки і не звертала

уваги на злі витівки, які згодом обернулися їй на користь. Це помічали командири і знали, що вона зробить все правильно і чітко. Ці риси у Ольги помічали і викладачі. Через неї вони тримали зв'язок із групою, надавали завдання, вирішували питання щодо навчального процесу.

Ольга Георгієва та Владислав Чікін стали не лише тими людьми, з якими асоціюють ввірену їм групу, а й курсантами, які роблять непохитні кроки в кар'єрі молодших командирів, на яких рівняються та беруть приклад.

Ольга ВІКАРЧУК

Рядовий склад:

рекрут, рекрут	OR-1
солдат, матрос	OR-2
старший солдат, старший матрос	OR-3

Сержантський склад:

молодший сержант, старшина 2 статті	OR-4
сержант, старшина 1 статті	OR-5
старший сержант, головний старшина	OR-6
головний сержант, головний корабельний старшина	OR-7
штаб-сержант, штаб-старшина	OR-8
майстер-сержант, майстер-старшина	OR-9
старший майстер-сержант, старший майстер-старшина	
головний майстер-сержант, головний майстер-старшина	

ЗНАЙ *наших*

Незабаром стартує проєкт курсантів 116-ж навчальної групи під назвою «Провайдер».

Це курсантський відеовлог, в якому будуть висвітлюватися різні історії з життя людей, яким небайдужа доля України, зміцнення Збройних Сил України та покращення обороноздатності армії. Основною метою проєкту є розширення розуміння ролі армії в житті українського суспільства та демонстрація її значення.

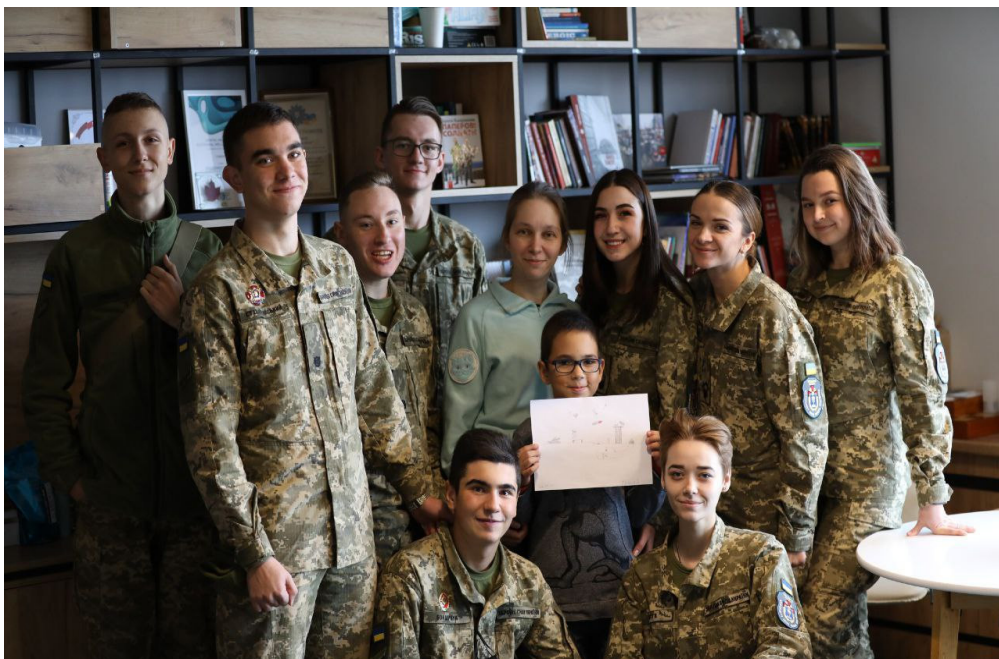
Ініціаторами стали самі курсанти першого курсу, а також викладачі кафедри військової журналістики на чолі з полковником Олексієм Позянковим. Вони охоче підтримали творчу ініціативу та посприяли в підготовці й виході у світ цього проєкту.

Назва «ProWHYDeR» підібрана не з проста, адже у кожного з нас є свій інформаційний провайдер, через який ми сприймаємо світ. Наразі ми вже відзняли 20 хвилинний інформаційний матеріал для першої серії нашого проєкту. Зараз він на етапі завершення монтажу та підготовці до випуску.

«Робота була плідною та дуже цікавою, ми отримали багато позитивних емоцій від спілкування з учасниками проєкту.»

Особистий «ProWHYDeR» кожного

Спілкування з різними людьми нам давали змогу отримувати вірну та правильну інформацію, яка нам знадобилася для виконання завдання», - поділився Микола Станіславський.

Форматом першої серії є інтерв'ю, в яких буде розповідатися три різні історії з життя волонтерів Анни Косінової, Данила Копійки та Олени Білячкової.

Зйомки проводилися на різних локаціях. Музей Другої світової війни надав можливість знімати в залі присвяченій пам'яті загиблим та учасникам Революції Гідності та Антитерористичної операції на Сході.

На зустріч пішов і простір для ветеранів АТО/ООС «ВЕТЕРАН ХАБ», де ми вперше провели інтерв'ю з нашими героями.

«Я вважаю, що цей проєкт дасть змогу показати населенню України справжню міць та креативність армії. Ми старанно працювали і приділяли багато уваги цій справі. Всім хочу подякувати за співпрацю, хоча карантинні обмеження нас

стримували, але ми це змогли та успішно виконали завдання», - ділиться Дмитро Бондарчук.

Також, для реалізації задуманого потрібна була студія для зйомок, у цьому нам допомогло Військове телебачення України.

Під час створення самого проєкту, у всієї групи виникало багато ідей, а під час дискусій ми їх обговорювали і приходили до спільного рішення, адже кожен курсант у нашій групі дуже різносторонній та креативний.

У цьому проєкті керівники надали нам можливість реалізувати усі свої творчі навички, і у вільний від навчання час ми намагаємося докласти максимум зусиль у роботі над ним, створити дійсно якісну річ.

Сподіваємося на закінчення карантину, а також підтримку керівництва інституту в проведенні зйомок поза його межами.

«Маємо надію, що аудиторія підтримає наші починання», - розповідають учасниці проєкту, курсантки Соломія Резнік та Дар'я Москалець.

Олександра ПАРІЙ

Перекладачі співпрацюють з КСВ

У СПЕКТРІ подій

31 березня 2021 року відбулася міжнародна конференція з питань територіальної оборони, в якій залучалися як керівний склад Командування Сухопутних військ та командувачі територіальної оборони країн-партнерів НАТО, так і курсанти 4-го курсу спеціальності «Філологія» Військового інституту КНУ імені Тараса Шевченка.

Протягом тижня вони здійснювали перекладацьке супроводження.

Плануюча конференція щодо цієї наради проходила ще в лютому цього року.

Основна її частина повинна була складатися з чотирьох етапів, однак у зв'язку з Covid-19 більшість заходів було проведено в онлайн-режимі.

«Перша половина дня – це ознайомлення з робочими місцями та матеріальною технічною базою, з розгорнутою системою територіальної оборони, яка є на етапі верифікації, що після перевірки може вироблятися та бути застосованою для всієї України», – поділився Вадим Бабиш. – Нам були представлені сили й засоби, робочі місця та показано як ця система функціонує з цивільни-

ми і військовими на оперативному та стратегічному рівнях.»

Під час заходу учасників ознайомили із завданнями, структурою та організацією роботи Центру оперативного управління Командування територіальної оборони Сухопутних військ ЗСУ та з його рухомим модулем.

Основною метою конференції був обмін досвідом щодо удосконалення системи територіальної оборони, вироблення спільних підходів до підвищення її ефективності.

Була показана взаємодія на всіх рівнях, які були зазначені

перед цим в робочому режимі.

За кожним з представників або посадовою особою був закріплений перекладач, у тому числі наші курсанти 413-ої групи, які безпосередньо працювали як на місцях, так і на конференції та з журналістами.

Курсанти Військового інституту показали високий професіоналізм у співпраці з іноземними партнерами завдяки їхній сумлінній роботі та наполегливості отримувати знання та досвід, адже практика є досить важливою в роботі фахівця лінгвістичного забезпечення.

Слід зазначити, що виконання даної задачі є яскравим прикладом та взірцем для інших курсантів і є стимулом досягання нових вершин.

Захід був проведений з дотриманням усіх карантинних вимог.

Колектив Військового інституту пишається своїми вихованцями та бажає їм професійних звершень задля майбутнього нашої Батьківщини.

Марина ДЯКІВ
Данило ШПАК

ІСТОРІЯ - ЖИТТЯ ПАМ'ЯТІ

1939-1945 - роки,

11 квітня 1945 року в'язні концтабору Бухенвальд – беззбройні, голодні, виснажені важкою непосильною працею та приниженнями – підняли повстання проти гітлерівців і вийшли на волю. Це стало початком хвилі визволення для полонених у інших концтаборах чи місцях примусового утримання.

З метою збереження пам'яті про трагічні події, що торкнулися мільярди людей, зокрема й українців, Генеральна Асамблея ООН 1991 року ухвалила рішення про вшанування у світі пам'ятної дати. Цього дня у багатьох країнах проходять пам'ятні заходи: зустрічі колишніх в'язнів, поминання загиблих, покладання квітів до могил та місць поховання жертв фашизму.

Концтабори нацистів

У 1933 році до влади в Німеччині прийшли й нацисти. Вони відразу ж почали встановлювати систему ізоляції та знищення своїх політичних опонентів, ненадійних та «шкідливих» груп населення. У них містилися, як правило, антифашисти, передусім комуністи, соціал-демократи, профспілкові діячі, а також особи, які переслідувалися за расовими, релігійними, соціальними та іншими мотивами.

За розпорядженням тодішнього керівника поліції в Мюнхені, майбутнього рейхсфюрера СС Генріха Гімmlера, перший концтабір в нацистській Німеччині був утворений 22 березня 1933 р. В Дахау. Згодом були побудовані інші концтабори - Заксенхаузен (1936), Папенбург (1936), Флоссенбург (1938), Нойенгамме (1938) та жіночий концтабір Равенсбрук (1938).

У Німеччині було близько

400 концтаборів з численними філіями. Найбільшими з них були Маутхаузен, Бухенвальд, Дахау. В Україні класичними зразками концтаборів були Янівський (у Львові) та Сирецький (поблизу Києва).

Жіноче пекло

Жіночий концтабір знаходився в Равенсбруку. З 1938 року там тримали лише жінок. Через значну кількість француженок концтабір отримав таємну назву «L'enfer des Femmes» («Жіноче пекло»). Українські жінки та дівчата, студентки та випускниці університетів Західної Європи, учасниці підпільного руху також потрапили до Равенсбрука. Після шестимісячного перебування у в'язниці у Львова дружина першого керівника Служби безпеки ОУН (1941–1942) Миколи Лебідя - Дарія Гнатківська-Лебід - потрапила до «пекла» також.

До 1945 р. тут було ув'язнено 46 000 ув'язнених жінок з усієї Європи. Офіційно, згідно з документами адміністрації, в концтаборі було зареєстровано 2503 українки.

Зі спогадів колишніх в'язнів, українок було значно більше - від 3 до 7 тисяч. Примусова праця тюремних концтаборів широко застосовувалася відомими німецькими підприємствами: «IG Farben», «Siemens», «Hermann-Göring-Werke», «IG Metall», «Volkswagen», «BMW» та іншими.

Уманська яма

Влітку 1941 року нацисти створили концтабір у західній частині Умані. Він став одним з найперших у колишньому СРСР. На цьому місці до війни була ферма індиків, а згодом

глиняний кар'єр. Його глибина сягала 7 метрів, ширина становила 300 метрів, а довжина - близько 1 км. Німці привезли туди радянських військовополонених і тримали їх просто неба. Тому люди називали цю територію Уманською ямою.

Першими військовополоненими були солдати 6-ї та 12-ї радянської армії. За даними німецького командування, 14 серпня 1941 року в Уманській ямі потрапило в полон близько 50 тис. радянських солдат. На околиці міста, в Сухій Яр, було розстріляно понад 13 000 євреїв-уманців. Десятки тисяч уманів були вивезені на примусові роботи до Німеччини. Пізніше людей звідусіль вели до концтабору. Умови проживання в'язнів Уманської ями були жахливими. Протягом кількох днів людей взагалі не годували, води не було. В'язні пили воду з усіх калюж та їли глину. Щоранку нацисти кидали тіла загиблих в'язнів на край ями і тренувались стріляти з кулеметів та пістолетів, використовуючи тіла як мішені.

Концтабори київщини

Дарницький концтабір - концтабір, створений німецькою окупаційною владою для перебування в ньому військовополонених Червоної Армії, через табір пройшло 300 тис. осіб, з них 68 тис. загинули.

Концтабір «Сирець» - один із концтаборів, створених нацистами в Києві під час окупації міста в 1941-1943 роках. Він призначався для в'язнів, заарештованих гестапом. Він знаходився в історичному районі Сирця, на місці території, яка використовувалася для літніх таборів Київського військового округу.

опалені війною

ІСТОРІЯ -
ЖИТТЯ ПАМ'ЯТІ

За даними німецьких джерел, з липня 1942 р. До весни 1943 р. Він функціонував як зовнішнє відділення концтабору Заксенгаузен, відомого як «Київ-Захід».

Надзвичайна державна комісія з розслідування німецько-фашистських злочинів, скоєних на радянській території, визначила кількість загиблих у таборі - 25 тис. осіб.

Танго смерті

Янівський концтабір - концтабір та табір смерті, організований нацистами у вересні 1941 р. На околиці міста Львова. Діяв до червня 1944 р. Тут було знищено від 140 до 200 тис. Євреїв, поляків та українців.

Під час тортур і страт завжди музика звучала. Оркестр складався з в'язнів, вони грали одну і ту ж мелодію - «Танго смерті». Серед оркестрів був професор Львівської державної консерваторії Штрікс Мунд. Під час страт через повішення оркестру було наказано виконувати танго, під час жорстоких тортур - фокстрот, а іноді ввечері оркестр змушений був грати під вікнами начальника табору кілька годин поспіль.

Напередодні визволення Львова Радянською армією німці склали з оркестру коло з 40 чоловік. Спочатку було вбито диригента оркестру Мунд; потім, за командою коменданта, кожен оркестр виходив у центр кола, клав свій інструмент на землю, роздягався оголеним, а потім стріляв у голову.

Бухендвальд

Бухенвальд був концтабором поблизу Веймара у Німеччині. Він почав функціонувати 19 липня 1937 року як табір для злочинців, але незабаром вла

да почала направляти туди політичних в'язнів. У червні 1938 року перша група в'язнів прибула до Бухенвальда, який повністю складався з євреїв. Влітку 1938 року 2200 австрійських євреїв з Дахау були перевезені в Бухенвальд. У 1938 році після «Кришталевої ночі» кількість ув'язнених євреїв зросла більш ніж удвічі. До весни 1939 р. Більшість євреїв були звільнені, але їх позбавили майна та змусили покинути Німеччину. З початку Другої світової війни приплив ув'язнених збільшився. Радянські військовополонені, як правило, знищувались відразу після прибуття. З початку 1942 року в Бухенвальді були створені підприємства, що виробляли військову продукцію. 6 жовтня 1944 р. Кількість ув'язнених досягла максимуму (89 143).

Над в'язнями було проведено багато медичних експериментів, в результаті яких більшість померли від болісної смерті. Ув'язнені заражалися тифом, туберкульозом та іншими небез

печними захворюваннями, щоб перевірити дію вакцин проти збудників цих хвороб. Хвороба дуже швидко перетворилася на епідемію через перенаселеність, відсутність гігієни, неправильне харчування, а також через те, що ці хвороби не лікували.

Історія жертв нацистських переслідувань, тобто наша з вами історія, — це жахи війни, страждання на чужині, боротьба в лавах антифашистського опору. Незважаючи на тяжкі випробування, ці сильні духом люди гідно пройшли свій тернистий шлях.

Долаючи біль минулого, ми прагнемо миру та глибокого осмислення уроків цієї світової трагедії, аби не допустити нічого подібного у майбутньому, а наш обов'язок — берегти і передавати пам'ять поколінням про мільйони безневинно загиблих у фашистських концтаборах, гетто, тюрмах, інших місцях примусового тримання.

Ніка ФЕДОРЦОВА

ЮРИДИЧНИЙ

ВІСНИК

Нововведення у ЗСУ

Президент України Володимир Зеленський підписав закон про призів на військову службу резервістів в особливий період без оголошення мобілізації.

Про це повідомляє пресслужба ОПУ.

Як повідомили в ОПУ, це дозволить оперативно доукомплектувати резервістами військові частини всіх сил оборони держави, чим суттєво підвищити їхню боєздатність під час військової агресії, що стрімко наростає.

Також закон запроваджує новий вид військової служби - військова служба за призовом осіб із числа резервістів у особливий період.

У березні Верховна рада схвалила в другому читанні законопроект №3553 про створення територіальних центрів комплектування та соціалізації. Цей закон дозволить у разі потреби за добу мобілізувати резервістів.

Закон запроваджує новий вид військової служби - військова служба за призовом осіб із числа резервістів у особливий період.

Так, в особливий період на військову службу призватимуть громадян, які уклали контракт

ти про проходження служби у військовому резерві та/або зараховані до військового оперативного резерву.

Рішення про проведення такого призову ухвалюватиме Верховний Головнокомандувач ЗСУ за поданням Головнокомандувача ЗСУ.

У рішенні визначитимуться категорії резервістів, яких необхідно буде призвати, завдання, обов'язки, терміни та порядок проведення призову.

Також закон передбачає створення на базі військоматів територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, упорядкуван-

ня питань військового обліку призовників, військово-зобов'язаних та резервістів.

Також удосконалюється порядок здійснення військового обліку резервістів, за допомогою автоматизованої інформаційної телекомунікаційної системи «Оберіг» (Єдиний державний реєстр призовників, військово-зобов'язаних та резервістів).

Особи, які відслужать за призовом резервістів не менше ніж рік, більше не призватимуться (за відсутності добровільної згоди на призов).

Інші підстави для звільнення від призову (стан здоров'я, наявність дітей на утриманні, закінчення строку перебування в резерві раніше за момент закінчення служби за призовом тощо) залишилися незмінними.

На навчальні або перевірочні збори протягом року після звільнення не призватимуться ті, хто проходив службу за призовом резервістів. Закон збільшує санкції за порушення правил військового обліку.

Ухилення від призову резервістів визнається злочином (і тягне за собою відповідальність у вигляді позбавлення волі).

Президент підписав закон 3553 про призів резервістів без оголошення мобілізації

Світлана КИРГАН

Електронні військові

ЮРИДИЧНИЙ

квитки - вже незабаром! ВІСНИК

Єдиний державний реєстр військовозобов'язаних (далі — Реєстр) — це автоматизована інформаційна система, призначена для збирання, зберігання, обробки й використання даних про військовозобов'язаних (призовників), створена провідними країнами світу для військового обліку своїх громадян.

Україна не є піонером у цьому питанні. Утім, в умовах війни воно для нас стало одним із ключових. Хоча б тому, що маємо чітко знати, якими силами зможемо відповісти ворогу у випадку його масштабної агресії. Недавно Міноборони надало для ЗМІ роз'яснення про стан справ у створенні такого Реєстру в нашій державі.

Кого заносять у Реєстр

Відповідно до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо військовою обов'язку громадяни України поділяються на такі категорії: Допризовники — особи, які підлягають приписці до призовних дільниць.

Призовники — особи, приписані до призовних дільниць.

Військовослужбовці — особи, які проходять військову службу.

Військовозобов'язані — особи, які перебувають у запасі для комплектування ЗС України та інших військових формувань на особливий період, а також для виконання робіт із забезпечення оборони держави.

Резервісти — особи, які проходять службу у військовому резерві ЗС України, інших військових формувань і призначені для їх комплектування у мирний та воєнний час.

Провідними органами ведення Реєстру є обласні територіальні центри комплектування та

соціальної підтримки й оперативні командування. Органами ведення Реєстру в районі, містах Києві та Севастополі, у містах обласного значення без районного поділу та з ним є районні територіальні центри комплектування та соціальної підтримки. Вони забезпечують ведення Реєстру, наповнення та уточнення бази даних відомостями, що надають органи державної влади, здійснюють контроль за достовірністю облікових даних.

Цифровізація на сучасному рівні

Міністерство оборони України розробляє і втілює в життя низку проєктів цифровізації. Насамперед проєкти управління оборонними ресурсами. Зокрема, це автоматизація самостійної реєстрації військовозобов'язаним місця проживання або ж зняття з реєстрації у режимі онлайн на порталі Реєстру. Це не потребуватиме відвідування територіального центру комплектування та надання соціальних послуг. Орієнтовний термін впровадження — кінець 2021 року.

Одним із проєктів цифровізації є створення електронного військового квитка військовозобов'язаного (військового квитка офіцера запасу), який разом з іншими військово-обліковими документами автоматично створюватимуть на підставі даних, внесених у Реєстр. Якщо особа вже є в Реєстрі, вона автоматично отримає електронний військовий квиток.

Військовий квиток у вигляді Qr-коду. Окрім того, квиток існуватиме у вигляді ID-картки.

Спочатку він буде доступний для тих, хто відслужив строкову, а згодом з'явиться в усіх військовозобов'язаних. В електронному військовому квитку будуть ті ж дані, що і в його паперовому аналозі.

Користуватися ним буде так само просто, як і цифровою копією водійського посвідчення — пред'являтимуть його у вигляді Qr-коду.

Орієнтовний термін впровадження — кінець 2022-го.

За матеріалами
АрміяInform

Універсant

СТАНЬ КУРСАНТОМ ОДНОГО З НАЙКРАЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ

**"УНІВЕРСАНТ" - ДРУКОВАНИЙ ОРГАН
ВІЙСЬКОВОГО ІНСТИТУТУ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Редакційна колегія:

Олег Прохоров - голова редколегії,
Сергій Мотика - заступник голови,
Олексій Позняков
Галина Жолтікова
Олександра Парій
Світлана Кирган
Данило Шпак
Марина Дяків

Головний редактор - Поліна Коваленко

Дизайн та верстка:

Анна Гудзь

Літературні редактори:

Володимир Савенко
Ольга Вікарчук

Фото:

відділення

морально-психологічного забезпечення

Друкується рішенням вченої ради,
протокол № 12 від 25.01.2007 та
затверджено наказом начальника
Військового інституту № 310
від 28.08.2015

Відповідальність за достовірність
наведених даних в статтях несе автор
Сфера безоплатного
розповсюдження - місцева

Адреса редакції:

03680, м. Київ-680,
вул. Ломоносова, 81

Віддруковано у навчально-
картографічному комплексі
Військового інституту Київського
національного університету
імені Тараса Шевченка.

Наклад - 50 прим.
Зам.№ 21-16

Тел.: (044) 521-32-89, (61-71)
<http://www.mil.univ.kiev.ua>
www.facebook.com/VIKNUKIEV
© "Універсant" ВІКНУ, 2021

Військовий інститут – єдиний в Україні військовий навчальний підрозділ вищого навчального закладу, який здійснює підготовку фахівців для всіх військових формувань за спеціальностями: міжнародна інформація, міжнародні відносини, переклад, фінанси, психологія, політологія, геоінформаційні системи і технології, зв'язки з громадськістю, військова журналістика, правознавство.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка (далі – Університет) відповідає за реалізацію нормативної складової змісту освіти та навчання за спеціальностями, за якими здійснюється підготовка фахівців у Військовому інституті. В Університеті налічується

62 усталені наукові школи світового рівня (у тому числі й профільні для Військового інституту). Науковий потенціал Університету складає 18 академіків НАН України та галузевих

академіїв, 23 член-кореспондентів академіїв наук, 2664 докторів та кандидатів наук.

Військовий інститут реалізує варіативну складову змісту освіти та навчання, яка конкретизує вимоги до освітньої та професійної підготовки випускників з урахуванням особливостей, які обумовлені суттю спеціалізації фахівця, військово-обліковими спеціальностями

відповідно до посад призначення випускників, досвідом освітньої діяльності Військового інституту та досягненнями його наукових шкіл. Науковий потенціал Військового інституту

складає 12 докторів наук, 14 професорів, 56 кандидатів наук, 24 доцентів та 7 старших наукових співробітників.

